

Seppämestari luennoi USA:ssa

ESKO SIEKINEN

► ”Kohtaloaan ei voi väistää”, seppämestari **Jouko Nieminen**, 42, tuumaa.

Koko nuoruutensa hän pyrki välttelemään metallitöitä ja päästä lukemaan humanistisia aineita ylioppilaaksi pääsynsä jälkeen 1979.

”Minulla ei ollut mitään aikomusta lähteä metallialalle”, hän korostaa.

Nyt parikymmentä vuotta myöhemmin, Nieminen on juuri palannut Yhdysvalloista, missä hän ensimmäisenä suomalaisena seppänä luennoi ja antoi työnäytteitä Abanan konferenssissa Richmondissa Kentuckyn osavaltiossa.

Abana tarkoittaa Pohjois-Amerikan taideseppeien yhdistystä. Joka toinen vuosi järjestettävä konferenssi on alan suurin maailmassa.

Nieminen sanoo toimivansa paljon intuition varassa. Elämä ei etene pakottamalla, vaan antamalla asioiden tapahtua. Sisäinen tunne sen kertoo.

Käsillä tekemiseen liittyy jatkuvan oppimisen vaatimus. Nieminenkin on kulkenut yrityksen ja erehdyksen koulua niin ponnekkaasti, että otsaluu on rustottunut. Sitä kelpaa hakata vaikeuksien nostattamiin muureihin.

Sepän ammatti oli 1970-luvulla katoamassa koko maailmasta. Toisistaan tietämättä ammattilaiset alkoivat elvyttää perinteitä ja etsiä toisiaan.

Suomessakin katsottiin seppiä nenän vartta pitkin vielä 1980-luvulla, koska heillähän ei ollut kultaista Rolexia ranteessa kuten pörssikuninkailla.

Yleinen arvostus nousi 1990-luvulla, ja 2000-luvun alkuvuosien huumassa on menty jo lähelle toista ääripäätä. Niemisen mukaan glooriaa on tullut vähän liikaakin.

”Ei sepän pajaa polkaista ihan tuosta vaan. Siihen menee helposti kymmenenkin vuotta, ennen kuin asema vakiintuu.”

Nieminen varttui keskusomalaisessa rautatieläisperheessä Laukaan aseman tuntumassa.

Kosketuksen käsityöläisyys-teen hän sai Sayonlinnan Kotiteollisuuskoulussa, mutta mestarisepäksi hän kehittyi vasta Taidetakomo M. Viljasen oppisopimuskoulutuksessa Espoossa ja Taideteollisen kor-

Mestariseppi Jouko Nieminen muisteli resiinan kyydissä nuoruusvuosiensa topparoikkana.

keakoulun koulutuskeskuksen metalliteiden linjalla Helsingissä.

Sepän työstä hän on repinyt elantonsa 21 vuotta – puolet elämästään.

Niemisen tavoitteena on tuottaa korkeaa laatua ja kehittyä ammatillisesti. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että asiakkaat tulevat takaisin ja tilaavat lisää: taideteoksia sisälle ja

ulos, koriste- ja käyttöesineitä, isoja ja pieniä.

Sepät ovat Niemisen mukaan toisilleen avoimia. Ammattisalaisuuksia ei enää pimitetä. Perinteisten työmenetelmien varjelussa muurit ovat murtuneet.

Abanan konferenssissa hän sanoo oppineensa uusia metallin pintakäsittelymenetelmiä,

esimerkiksi miten rautaa maalataan, etsataan ja patinoidaan kemikaalien ja happojen avulla.

Hän näki, miten raudan pintaruostumista voidaan pysäyttää tai hidastaa. Siihen tarvitaan vahaa ja kemiallisia yhdisteitä.

Millaisia?

”Eihän sitä nyt kaikkea voi kertoa”, Nieminen hymyilee.

Timo Siukonen